

Závěrečné stanovisko s návrhem opatření k nápravě ve věci nezařazení do evidence úřadu práce a nepřiznání podpory v nezaměstnanosti

---

A. Závěry šetření

Ve zprávě o šetření ze dne 2. září 2020 zahájeném na základě podnětu paní A., bytem xxx (dále také „stěžovatelka“), jsem dospěla k následujícím závěrům.

Úřad práce pochybil tím, že:

- (1) Nerozhodl o žádostech stěžovatelky ze dne 27. 3. 2020, ačkoli je v době nouzového stavu prokazatelně vhodila do schránky pracoviště úřadu práce k tomu určené.
- (2) Stěžovatelku o ztrátě jejích dvou písemností neinformoval a nepřijal za své pochybení odpovědnost zahrnující omluvu včetně poučení o možnosti žádat náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Nepostupoval tak v souladu s principy dobré správy – konkrétně s principem odpovědnosti.

B. Vyjádření úřadu

K závěrům uvedeným ve zprávě o šetření se vyjádřila ředitelka krajské pobočky Úřadu práce ČR pro hl. město Prahu Ing. Iva Merhautová, MBA.

Ve svém vyjádření znovu poukázala na to, že z údajů, které měl a má úřad práce k dispozici, není jednoznačné, že se skutečnosti tvrzené stěžovatelkou nepochybně odehrály tak, jak tvrdila.

Podaná žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 27. 3. 2020 podle názoru ředitelky krajské pobočky neobsahuje žádné důkazy o tom, že by tato žádost obsahovala údaje či písemnosti k podání žádosti o zprostředkování zaměstnání. Tvrzení stěžovatelky o vhození žádosti o zprostředkování zaměstnání nelze dle slov ředitelky krajské pobočky **dovozovat ani z toho, že dne 30. 3. 2020 odešla z pracoviště nepojistných sociálních dávek Na Maninách 876/7, Praha 7, do pracoviště na Stejskalově ulici 185/7 poštovní zásilka pojmenovaná „A. Pvn“**, pořadové číslo RR 458805201 CZ 279. Ředitelka krajské pobočky upřesňuje, že zásilku označenou uvedeným pořadovým číslem registrovala na pracovišti ve Stejskalově ulici zaměstnankyně úřadu práce dne 7. dubna 2020, ale v detailním výpisu dokumentu označila věc jako „Žádost o zprostředkování zaměstnání – pan B.“ Přiznala však, že kontaktní pracoviště odlišné označení zásilek není schopno uspokojivě vysvětlit. Není tedy jasné, za jakých okolností byla odeslaná zásilka uvedeným způsobem označena – zda došlo k chybě při označení zásilky při odeslání z pracoviště na Maninách, nebo při její registraci při přijetí na pracovišti na Stejskalově ulici.

Ředitelka krajské pobočky dále poukázala na to, že důvodem pro nepřiznání dávky pomoci v hmotné nouzi ode dne 27. 3. 2020 nebylo nedodání dokladu o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, ale skutečnost, že stěžovatelka ani po výzvě, která jí byla kontaktním pracovištěm odeslána dne 1. 4. 2020, nedoložila k této žádosti žádný doklad. Požadovanými doklady byly kromě dokladu o vedení v evidenci také formulář o výši příjmu

na měsíc březen 2020, formulář prohlášení o sociálních a majetkových poměrech, formulář informace o užívaném bytě, nájemní smlouvy a doklady o nákladech na bydlení a výpis z bankovního účtu.

Ředitelka krajské pobočky mě současně informovala, že dne 23. 9. 2021 odeslalo kontaktní pracoviště jménem jeho ředitele PhDr. Ladislava Hazuky stěžovatelce vyjádření k jejímu podnětu. Vyjádření obsahovalo vysvětlení situace a **byla v něm zahrnuta také omluva za způsobené komplikace, které se udály v době nouzového stavu.**

C. Závěrečné hodnocení

Fyzická osoba se **zařadí do evidence uchazečů o zaměstnání dnem podání písemné žádosti o zprostředkování zaměstnání¹**. Nesplňuje-li fyzická osoba podmínky pro zařazení do evidence uchazečů o zaměstnání, vydá o tom krajská pobočka Úřadu práce ČR rozhodnutí². Podpora v nezaměstnanosti náleží uchazeči o zaměstnání ode dne podání písemné žádosti.³

Stěžovatelka prohlásila, že dne 27. 3. 2020 **postupovala přesně podle pokynů úřadu práce platných v době prvního nouzového stavu**; vhodila všechny tři žádosti adresované úřadu práce do určené schránky před budovu úřadu práce (pracoviště hmotné nouze). Je s podivem, že úřad práce, ačkoli připouští, že za tři dny poté byla na pracoviště zaměstnanosti odeslána zásilka pojmenovaná jako „A. Pvn“, odmítá za ztrátu dvou žádostí stěžovatelky přijmout plnou odpovědnost.

Podotýkám, že pokud by stěžovatelka do schránky vhodila pouze žádost o přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi a nikoli rovněž žádosti o zprostředkování zaměstnání a o přiznání podpory v nezaměstnanosti, nedávalo by smysl, aby z oddělení hmotné nouze dne **30. 3. 2020 odešla na pracoviště zprostředkování zaměstnání na Stejskalově ulici 185/7 poštovní zásilka pojmenovaná „A. Pvn“**. Vzhledem k tomu, že běžně užívaná úřední zkratka „Pvn“ označuje podporu v nezaměstnanosti, považuji za poněkud nelogické konstatování úřadu práce, že nelze prokázat, že daná zásilka v době jejího odeslání obsahovala žádost stěžovatelky o přiznání podpory v nezaměstnanosti. Pokud stěžovatelka (jak tvrdí úřad práce) vhodila do schránky pouze žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi, nebyl by přece žádný důvod, aby byla z pracoviště hmotné nouze na oddělení zprostředkování zaměstnání odeslána zásilka nesoucí jméno stěžovatelky, **navíc s označením úřední zkratkou „Pvn“**. Pokud při postoupení zásilky došlo k její ztrátě či záměně, nelze tuto skutečnost přičítat k tíži stěžovatelce. Rozumím tomu, že situace na jaře roku 2020 byla opravdu mimořádná, a lze tak pochopit, že pod vlivem zvýšeného nápadu korespondence mohlo dojít ke ztrátě podání stěžovatelky. **Jsem však přesvědčena, že úřad práce měl za vznik této situace přijmout plnou odpovědnost.**

---

1 Ustanovení § 26 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

2 Ustanovení § 42 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

3 Podle ustanovení § 42 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

V této souvislosti musím znovu poukázat na pravidlo uvedené v nálezu⁴ Ústavního soudu, které lze analogicky aplikovat i na případ ztráty podání ze strany orgánů státní správy. Ústavní soud zde konstatoval, že „[...] Pokud již dojde k takovému excesu, v důsledku něhož je podání účastníka ztraceno (není dohledáno), musí soudy vynaložit veškeré možné úsilí, aby toto své pochybení napravily, a nelze akceptovat stav, kdy řízení skončí neprojednáním ztraceného podání“.

K argumentu, že důvodem pro nepřiznání dávky pomoci v hmotné nouzi ode dne 27. 3. 2020 nebylo nedodání dokladu o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání, ale skutečnost, že stěžovatelka ani po výzvě nedoložila k této žádosti žádný doklad, uvádím následující. Z kontextu podnětu stěžovatelky vyplývá, že vzhledem k tomu, že neměla k dispozici doklad o vedení v evidenci, považovala za nadbytečné dokládat úřadu práce jakýkoli další doklad. Stěžovatelka si byla vědoma, že podmínkou pro přiznání dávky pomoci v hmotné nouzi je doklad o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání. Proto se snažila tento doklad získat, když se prokazatelně telefonicky informovala na stav vyřizování jejích dvou žádostí. V situaci, kdy se jí doklad o vedení v evidenci získat nepodařilo, považovala doložení dalších dokladů za zcela zbytečné.

V tuto chvíli oceňuji, že úřad práce po vydání zprávy o šetření zaslal stěžovatelce vysvětlující dopis obsahující omluvu za způsobené komplikace.

Na mém závěru o pochybení úřadu se tím ale nic nemění. I nadále setrvávám na tom, že **úřad práce pochybil tím**, že nerozhodl o žádostech⁵ stěžovatelky ze dne 27. 3. 2020, ačkoli je v době nouzového stavu prokazatelně vhodila do schránky pracoviště úřadu práce se sídlem Na Maninách. Úřad práce se sice stěžovatelce omluvil za způsobené komplikace, ale plnou odpovědnost za ztrátu jejích dvou písemností nepřijal, např. jednáním o kompenzaci škody, která jí vznikla nezařazením do evidence a nepřiznáním podpory v nezaměstnanosti v době, kdy přišla o základní finanční příjem.

D. Opatření k nápravě

Z důvodu procesní opatrnosti jsem stěžovatelku informovala o možnosti podání žádosti o náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem. Vzhledem k výše uvedenému již **úřadu práce nenavrhují toto opatření k nápravě.**

Úřadu práce České republiky, krajské pobočce pro hlavní město Prahu, tak navrhuji, aby uznal pochybení spočívající ve ztrátě dvou žádostí⁶ stěžovatelky, a stěžovatelce tak mohla být přiznána náhrada škody způsobená nesprávným úředním postupem dle příslušného právního předpisu⁷.

4 Nález Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2016, sp. zn. ÚS 3173/15 (N 88/81 Sb. NU 465, dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, rozhodnutí publikovaná ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu nebo ve Sbírce zákonů).

5 Žádost o zprostředkování zaměstnání, žádost o přiznání podpory v nezaměstnanosti.

6 Žádost o zprostředkování zaměstnání, žádost o přiznání podpory v nezaměstnanosti.

7 Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů.

Jelikož k poskytnutí náhrady škody způsobené nesprávným úředním postupem není příslušný úřad práce, obracím se již v tomto okamžiku na Ministerstvo práce a sociálních věcí jako na úřad příslušný ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem⁸ s návrhem provedení opatření k nápravě.

Ministerstvu práce a sociálních věcí navrhuji, aby, za předpokladu, že stěžovatelka uplatní nárok na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem, její žádosti vyhověl v plné výši.

Závěrečné stanovisko zasílám ředitelce Úřadu práce České republiky, krajské pobočky pro hlavní město Prahu, Ing. Ivě Merhautové, MBA, a ministryni práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Janě Maláčové, MSc., a žádám je, aby mi podle § 20 odst. 1 zákona o veřejném ochránci práv sdělily, zda provedly navržená opatření k nápravě. Odpověď očekávám v zákonné lhůtě 30 dnů od doručení stanoviska. Stanovisko zasílám také stěžovateli.

Pokud dotčené správní orgány nepřijmou navržená opatření k nápravě nebo provedená opatření nebudou považovat za dostatečná, podle § 20 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv vyrozumím nadřízený úřad, případně mohu o svých zjištěních informovat veřejnost včetně sdělení jmen osob oprávněných jednat jménem úřadu práce a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Brno 15. prosince 2021

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(stanovisko je opatřeno elektronickým podpisem)

---

⁸ Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů.